

VEDTEKTER

**Vedtatt på Landsmøte i
Pensjonistpartiet**

26. mai 2024

Ikrafttredelse fra 16.juni 2024

INNHALDSFORTEGNELSE

§ 1 Navn	5
§ 2 Formål	5
§ 3 Program og vedtekter	5
1. Program og vedtekter	5
2. Veiledninger og kurs	5
3. Taushetserklæring	5
4. Pensjonistpartiets ungdomslag	5
§ 4 Medlemskap og kontingent	5
1. Medlemskap generelt	5
2. Medlemskap i Pensjonistpartiets ungdomslag	5
3. Ikrafttredelse av medlemskap	5
4. Når strykes medlemmet fra medlemsregisteret	5
5. Føring av medlemslister	6
6. Innkreving av kontingent og innrapportering	6
7. Fastsetting av kontingent	6
8. Valg til offentlige verv	6
§ 5 Tillitsvalgt	6
§ 6 Sanksjoner	6
1. Sanksjonsmuligheter	6
2. Muntlig- og skriftlig advarsel	6
3. Suspensjon og eksklusjon	6
4. Anke	7
5. Kontrollutvalgets oppgaver og myndighet i ankesaker	7
6. Varsling	7
§ 7 Organisasjon	8
1. Lokallagene	8
2. Fylkeslagene	8
3. Pp Oslo som fylke og kommune	8
4. Pensjonistpartiets ungdomslag	8
5. Sentrale organisasjonsledd med organisering, herunder ungdomslaget	8
§ 8 Lokallagene	G
1. Stiftelse av et kommunelag	
2. Oslo er både et fylke og en kommune, inndeling og tilpasning til vedtektene	G
3. Årsmøte	G
4. Lokalstyrets hovedoppgaver	G
5. Lokallagets styremøter	G

6. Lokallagets protokoller	G
7. Lokallagets rapporteringer og meldinger	G
8. Lokallagets arbeidsutvalg	10
G. Kommunestyregruppen	10
10. Ekstraordinært årsmøte	10
11. Generelle bestemmelser	10
§ G Fylkeslagene	11
1. Fylkeslag og fylkesungdomslaget, herunder organisering og økonomi	11
2. Fylkeslaget består av lokallagene i fylket	11
3. Fylkeslagets styre, herunder deltakelse fra ungdomslaget	11
4. Valg av fylkesstyre	11
5. Stifte nye fylkeslag	11
6. Årsmøte er fylkeslagets øverste organ	11
7. Fylkeslagets hovedoppgaver	11
8. Fylkeslagets styremøter	12
G. Fylkeslagets protokoller	12
10. Fylkeslagets rapporteringer og meldinger	12
11. Fylkeslagets arbeidsutvalg	12
12. Fylkestingsgruppen	12
13. Ekstraordinært årsmøte	12
14. Generelle bestemmelser	13
§ 10 Landsstyret	13
1. Landsstyrets myndighet	13
2. Landsstyret består av (organisering)	13
3. Landsstyrets hovedoppgaver	13
4. Landsstyrets møter	13
5. Landsstyrets protokoll	14
6. Når kan vedtak iverksettes	14
§ 11 Kontrollutvalget	15
1. Kontrollutvalget og rapportering	15
2. Oppdragsgivere	15
3. Kan kontrollere fylkeslag og ungdomslag og etter anmodning bistå lokallag	15
4. Valg av kontrollutvalg	15
5. Kontrollutvalgets mandat	15
§ 12 Sentralstyret	15
1. Sentralstyret rolle i partiet	15
2. Organisering av sentralstyret	15
3. Fordeling av oppgaver ifm konstituering	15
4. Sentralstyrets arbeider i samsvar med vedtektene og mandat fra landsstyret	16
5. Tilsetting av partisekretær	16

6. Sentralstyrets ansvar ifm saksforberedelser til landsstyret	16
7. Sentralstyrets oppgaver	16
8. Sentralstyrets møter	16
G. Varsel og innkalling til møter	17
10. Sentralstyrets protokoll	17
§ 13 Sentralstyrets arbeidsutvalg	18
1. Organisering av arbeidsutvalg	18
2. Arbeidsutvalgets myndighet	18
§ 14 Landsmøte	18
1. Partiets øverste myndighet	18
2. Når skal landsmøte arrangeres, ansvar for sted og innkalling	18
4. Landsmøtets består av	18
5. Observatører	18
6. Valg av delegater	18
7. Forslag som ønskes behandlet på landsmøte	18
8. Hvem kan fremme saker til LM	18
G. Lokallag kan fremme saker til LM via årsmøte i fylket	1G
10. Organisering av landsmøte og hva skal behandles på LM	1G
13. Innkalling til landsmøte	1G
14. Dagsorden på landsmøte	1G
16. Landsmøtets protokoll	21
§ 15 Uravstemning	21
§ 16 Årsmøte for lokallag og fylkeslag	21
1. Årsmøtets er øverste myndighet i kommuner og fylket	21
2. Kommunepartiet avholder årsmøte i januar hvert år	21
3. Fylkespartiene avholder årsmøte i februar hvert år	22
4. Saksliste for årsmøte	22
5. Valg på årsmøte	22
6. Lokallagets og fylkeslagets styremøter	23
7. Innkalling til styremøter	23
8. Utsending av innkalling	23
G. Gyldige vedtak	24
10. Simpelt flertall	24
11. Lokallagets og fylkeslagenes protokoll etter styremøter	24
§ 17 Nominasjonsarbeidet i lokal- og fylkeslag	24
1. Valg av nominasjonskomite	24
2. Valg av utsendinger til fylkeslagenes nominasjonsmøte	24
3. Beregning av antall utsendinger	25
4. Frist for innkalling til nominasjonsmøte	25
5. Valglisten	25
§ 18 Iverksettelse	25

§ 1 Navn

Partiets navn er «Pensjonistpartiet».

1. Underliggende partiavdelinger bruker betegnelsen «Pensjonistpartiet» + (fylke, region, kommune, bydel, sted).
2. Pensjonistpartiets ungdomslag bruker forkortelsene PpU, Akershus Ungdomslag forkortet PpAU
3. Vanlige forkortelser for partinavnet er «Pp». I sammensetninger brukes Pp-, eksempelvis Pp Akershus, Pp Alna, Pp Vestnes osv. Stedsnavn forkortes ikke.

§ 2 Formål

Pensjonistpartiet er et demokratisk blokkuavhengig parti som bygger sitt arbeid på norsk kulturarv, grunnlovens og rettsstatens prinsipper og en styrking av folkestyret. Pensjonistpartiet skal arbeide for bedre velferd for alle grupper i vårt samfunn, med særlig vekt på svakere grupper.

§ 3 Program og vedtekter

Grunnlaget for Pensjonistpartiets organisatoriske og politiske virksomhet er nedfelt i program og vedtekter. Alle tillitsvalgte skal følge vedtekter, partiprogram og gyldige vedtak.

1. Landsmøtet skal vedta program og vedtekter etter innstilling fra Landsstyret.
2. Sentralstyret utarbeider veiledninger og kurs på sentrale arbeidsområder for alle partinivåer.
3. Alle tillitsvalgte skal signere en taushetserklæring
4. Ungdomslaget følger partiets vedtekter og sentrale føringer fra partiets sentralstyre.
 - a. Når det i vedtektene forutsetter kjønnsmessig balanse, regnes ikke ungdomslaget med i denne beregningen.
 - b. Pensjonistpartiets ungdomslag (PpU) skal ha eget organisasjonsnummer i Brønnøysundregisteret.
 - c. Frem til ungdomslaget selv får offentlige midler finansieres ungdomslagets drift, gjennom midler fastsatt av sentralstyret

§ 4 Medlemskap og kontingent

Enhver som er enig i partiets formål, aksepterer partiets vedtekter og etiske retningslinjer, samt ikke er medlem i et annet parti, kan bli medlem i Pensjonistpartiet.

1. Medlemmer i et fylke eller en kommune der partiet ikke har fylkeslag eller lokallag, blir midlertidig knyttet til lokallag i et annet fylke.
 - a. Det skal være vesentlige årsaker som legges til grunn for å nekte en person et medlemskap
 - b. Medlemmer bør ikke ha tillitsverv i partiet før de har vært medlem i minst 1 måned.
 - c. Dersom et medlem flytter ut av kommunen eller fylket, overføres medlemskapet til det lokallaget i den kommunen vedkommende flytter til. Er det ikke noe lokallag der blir de direkte medlem av fylkeslaget
2. Medlemmer i Pensjonistpartiets ungdomslag skal være under 35 år.
3. Medlemskap trer i kraft med alle rettigheter når skriftlig innmelding er registrert og kontingent er betalt.
4. Medlemmer som ikke har betalt kontingent innen seks måneder, blir automatisk utmeldt av partiet, og skal strykes fra medlemsregisteret. Medlemmet underrettes.

5. Lokallagene skal føre medlemslister i henhold til vedtak fra Sentralstyret.
6. Lokallagene har ansvar for innkreving av kontingent og rapportering til sentralledet samt innbetaling av medlemsavgift til Sentralstyrets kasserer.
7. Landsmøtet fastsetter kontingent. Lokallag kan ha lavere kontingent, men medlemskontingenten til sentralstyret forblir den samme.
8. Skal en velges til offentlige verv i kommune, fylke og Storting o.l. må en være medlem i partiet.

§ 5 Tillitsvalgt

Partiets tillitsvalgte og folkevalgte skal være et forbilde for medlemmene i partiet og skal på best mulig måte arbeide for partiets mål og politikk.

§ 6 Sanksjoner

En tillitsvalgt og folkevalgt er valgt med grunnlag i tillit fra medlemmer i organisasjonen. Dersom hun/han bryter vedtekter eller handler slik at det er, eller kan bli til skade for partiet eller medlemmer i partiet, mister hun/han tillit og skal møtes med sanksjoner. Sanksjoner skal tilpasses alvorligheten i tillitsbruddet.

Før det iverksettes sanksjoner, skal det foretas en grundig vurdering av sanksjonsgrunnlaget, herunder at berørte skal høres muntlig og eller skriftlig og uttalelser skal være en del av det skriftlige saksgrunnlaget som danner grunnlag for endelig vedtak. Det skal videre begrunnes hvorfor angjeldende sanksjon er valgt. Det må begrunnes særskilt dersom det er snakk om suspensjon eller eksklusjon.

1. Pensjonistpartiets sanksjonsmuligheter er:
 - a. Muntlig advarsel
 - b. Skriftlig irettesettelse
 - c. Suspensjon
 - d. Eksklusjon

2. Muntlig- og skriftlig advarsel

Muntlig advarsel og deretter skriftlig advarsel kan brukes av styrene på alle ledd i organisasjonen overfor medlemmer, tillitsvalgte og folkevalgte. Styrene må fatte vedtak før sanksjonen kan settes i verk. Sanksjonene skal begrunnes.

Muntlig og skriftlig advarsel skal normalt være prøvd før man går til suspensjon og/eller eksklusjon, med mindre saken gjelder lovbrudd, økonomisk mislighold mv. Leder for det nivå som har fattet vedtaket, er ansvarlig for at sanksjonene blir meddelt rette vedkommende og iverksatt. Alle sanksjoner skal meddeles leder for leddet over i organisasjonen.

3. Suspensjon og eksklusjon

«Suspensjon» og «Eksklusjon» forberedes av det leddet som vedtar begrunnet forslag om sanksjon. Som del av saksgrunnlaget for vedtak, skal foreligge en skriftlig uttalelse fra berørt part(er), samt en grundig beskrivelse av sakskomplekset med begrunnet forslag til vedtak. Dersom den berørte personen skriftlig melder seg ut av partiet, skal landsstyret oppsummere saken og arkivere denne i 5 år.

Forslaget sendes nærmeste overordnede ledd i organisasjonen som fatter vedtak. Leder på det nivået som fatter vedtak, er ansvarlig for at sanksjonen blir iverksatt og meddelt skriftlig

(rekommandert) til rette vedkommende raskest mulig og senest en uke etter vedtaket. Leder skal i tillegg ta kontakt med den/de berørte parter

- a. Suspensjon gis for inntil tolv måneder når:
 - i. Medlemmet med sin handlemåte har skadet partiet utad eller innad.
 - ii. Medlemmet har forbrutt seg mot vedtekter eller Etske retningslinjer.
 - iii. Medlemmet ikke retter seg etter advarsel gitt på grunnlag av punkt 6.1 a eller b

- b. Eksklusjon av medlem vedtas når medlemmet:
 - i. Bekjenner seg til en annen politisk oppfatning enn den som bygger på partiets formålsparagraf.
 - ii. Ved sin handlemåte har skadet partiet utad eller innad, eller forbrutt seg mot partiets vedtekter eller Etske retningslinjer.
 - iii. Ikke retter seg etter advarsel gitt på grunnlag av punkt 6.1 a, b eller c.

Eksklusjon kan foretas når det er særdeles alvorlige og omfattende brudd på de nevnte punkter. Grunnlaget for et eksklusjonsvedtak skal være en grundig og skriftlig redegjørelse av saken, hvor alle berørte er hørt muntlig og eller skriftlig. Det skal foreligge en utfyllende begrunnelse for vedtaket.

Eksklusjon av et medlem gjelder for tillitsverv i alle partiets organisasjonsledd. Ekskludert medlem kan søke om å få igjen medlemskap etter to år. Den ekskluderte må i slike tilfeller søke sitt lokallag om å bli tatt opp som medlem. Vedkommende plikter å opplyse om den tidligere eksklusjon.

4. Anke

Vedtaket kan ankes til Landsstyret via Fylkesstyret som tar endelig avgjørelse. Anke skal fremmes skriftlig innen tjueen dager etter at vedtaket er mottatt. For en god og rettferdig behandling av anken er det viktig at saksdokumentene som ligger til grunn for eksklusjonen, forelegges alle involverte i saken.

Selv om vedtaket kan ankes til Landsstyret, som er høyeste ankeinstans og tar endelige avgjørelse, betyr ikke det at sanksjonen først trer i kraft etter at ankebehandlingen er ferdig. Iverksetting av tiltak skal skje med øyeblikkelig virkning, senest en uke etter at begrunnelse og vedtak er mottatt av det aktuelle medlemmet.

5. Kontrollutvalget

Kontrollutvalget skal kontrollere at Landsstyrets saksbehandling og vedtak er fattet i henhold til lover, regler og partiets vedtekter.

Protokoller og B-protokoller oversendes kontrollutvalget. Brudd medfører at saken sendes tilbake til Landsstyret for ny behandling med angivelse av hva som er feil. Kontrollutvalget kan ikke overprøve sentralstyret og Landsstyrets vedtak forutsatt at lover og regler er fulgt.

6. Varsling

Enkelt personer eller ledd i partiorganisasjonen kan fremme en varsling. En varslingssak er mistanke om brudd på norsk lov eller partiets etiske retningslinjer. En varslingssak skal behandles på lavest mulig nivå i partiet og kan føre til politianmeldelse eller at det iverksettes sanksjoner ifh vedtektene. Prinsipielt skal en varslingssak behandles i samsvar med arbeidsmiljølovens pkt 2A.

En varsling kan være anonym eller varsleren kan kreve anonymitet. Anonymiteten oppheves ved en evt rettslig oppfølging. Den omvarslede skal følges opp på samme måte som den som varsler. Det stilles store krav til skriftlighet i hele saken.

En varsling skal normalt fremmes til det lokale leddet hvor grunnlaget for varslingen har oppstått, dersom det lokale leddet ikke har myndighet til å iverksettes tiltak, sendes saken til neste nivå, når ferdig utredet.

Gjelder varslingen andre fremmes varslingen til sentralstyret, som vurderer faktum i saken. Er det grunnlag for varselet sendes saken til aktuelt organisasjonsledd som har myndighet til å iverksette tiltak. Vedtak i nevnte organisasjonsledd er endelig.

§ 7 Organisasjon

1. Lokallagene består av alle medlemmene i en kommune og ledes av et lokallagsstyre. Lokallagene kan danne krets- og/eller bydelsavdelinger og vedta retningslinjer som ikke strider mot vedtektene. Fylkesstyret godkjenner krets- og/eller bydelsavdelinger, samt retningslinjer.
2. Fylkeslagene består av lokallagene i et fylke og ledes av et fylkesstyre. Der forholdene gjør det naturlig, kan fylkeslaget danne regionavdelinger og vedta egne retningslinjer. Sentralstyret må godkjenne regionavdelinger, samt retningslinjer.
3. Pensjonistpartiet Oslo har samme status som et fylkeslag og følger vedtekter for fylkeslag som beskrevet i dette dokumentet. Det kan etableres lokallag i bydelene/kretsene, disse følger vedtektene til lokallag beskrevet i dette dokument.
4. Pensjonistpartiets ungdomslag er en integrert del av partiet og er organisert med et sentralstyre, landsstyre og fylkeslag. Fylkeslagene kan etablere underavdelinger i hver enkelt kommune.
5. Sentralorganisasjonen består av Landsmøtet, Landsstyret, partiets ungdomslag, Kontrollutvalget, Sentralstyret og Arbeidsutvalget, herunder:
 - a. Landsmøtet består av Sentralstyret, medlemmer valgt av fylkeslagene og 2 personer fra ungdomslaget av ulikt kjønn (skal ha personlig vara).
 - i. Når landsstyret vedtar det, kan ungdomslaget delta på landsmøte med samme regler og representasjon som fylkespartiene.
 - b. Landsstyret består av Sentralstyret, fylkeslederne og en representant fra Pensjonistpartiets ungdomslags landsstyre, med samme rettigheter som en fylkesleder.
 - i. I leders fravær fungerer politisk nestleder som leder.
 - ii. Fylkeslederne har hver for seg like mange stemmer i landsstyret som fylket ville hatt om det hadde vært et ordinært Landsmøte. Ungdomslaget, har frem til landsstyret vedtar noe annet, en stemme i landsstyret.
 - iii. Ungdomslagets landsstyre består av en representant fra hvert fylke som har etablert et ungdomslag.
 - c. Ved ansettelse av Partisekretær har denne møteplikt og uttalerett i alle partiets organer
 - d. Kontrollutvalget består av fem medlemmer og to varamedlemmer som velges av Landsmøtet.
 - e. Sentralstyret består av sju medlemmer og tre varamedlemmer som velges av Landsmøtet etter innstilling fra valgkomiteen. I tillegg et medlem fra ungdomslagets sentralstyre m/personlig vara av motsatt kjønn
 - i. Ungdomslagets sentralstyre består av 5 medlemmer og to varamedlemmer. Ansvar for etablering av ungdomslagets første sentralstyre, tillegges partiets sentralstyre.
 - f. Arbeidsutvalget består av partiets leder, nestlederne og ett av de øvrige medlemmene i Sentralstyret.

- g. Valgkomiteen består av tre medlemmer og et varamedlem. Valgkomiteen velges av landsmøte og rapporterer til landsmøte. Valgkomiteen skal foreslå medlemmer og vara til sentralstyret, kontrollutvalget og æresmedlemskomite.

Valgkomiteen skal arbeide selvstendig og kun svare ovenfor landsmøtet. Valgkomiteen må se til at frister som er satt må følges, slik at når saksdokumentene sendes ut til delegatene, er innstillingen fra valgkomiteen med.

§ 8 Lokallagene

1. I hver kommune bør det være et lokallag. Styret skal velges med oddetall av årsmøtet.
 - a. Et lokallag i Pensjonistpartiet er stiftet når følgende kriterier er oppfylt:
 - i. Lokallaget har minst tre medlemmer
 - ii. Det er avholdt stiftelsesmøte.
 - iii. Stiftelsesmøtet har valgt interimsstyre på minst tre medlemmer hvorav ett medlem skal være valgt leder.
 - iv. Lokallaget er godkjent av fylkesstyret.
 - v. Lokallaget har fått eget organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene
 - b. Interimsstyret avholder årsmøte når lokallaget har fått tilstrekkelig antall medlemmer til å etablere styret i samsvar med vedtektene. Lokallaget har ikke fulle rettigheter før ordinært årsmøte er avholdt. Fylkesstyret kan gi en frist for å avholde ordinært årsmøte, fristen kan forlenges. Overholdes ikke fristen, kan lokallaget bli lagt ned.
 - c. Lokallagene har ansvaret for Pensjonistpartiets arbeid i kommunene og skal søke å gjennomføre programmene og planene som er vedtatt av landsmøte, landsstyre, sentralstyret, fylket og vedtak på eget årsmøte.
2. Oslo er både et fylke og en kommune, men har inndelt kommunen i bydeler/kretser. Partiet i Oslo skal forholde seg til fylkes – og lokallag i disse vedtekter. Det kan etableres lokallag i bydelene/kretsene.
3. Årsmøtet er lokallagets øverste organ. Årsmøtets gjennomføring, se § 16 Årsmøte for lokallag og fylkeslag.
4. Lokalstyrets hovedoppgaver:
 - a. Lokallagsstyret skal påse at partiets program og politikk blir fulgt på alle plan i kommunen.
 - b. Sette opp møteplan og gjennomføre minst 5 styremøter pr år.
 - c. Kontinuerlig arbeide med å rekruttere nye medlemmer.
 - d. Føre medlemsregister og holde det fortløpende oppdatert.
 - e. Forberede og arrangere årsmøte i lokallaget i januar hvert år.
 - f. Utarbeide handlingsplan og budsjett for hvert år.
 - g. Utvikle samarbeidet med fylkeslaget for å nå felles mål
 - h. Utarbeide og sende inn pålagte rapporter til fylkesstyret og Sentralstyret.
 - i. I kommunevalgår sørger styret for at det blir utarbeidet kommuneprogram-mer og at disse vedtas på årsmøtet.
 - j. I kommunevalgår sørge for at det blir stilt liste alene eller i samarbeid med andre partier. I siste tilfelle skal samarbeidet godkjennes av fylkesstyret. Valglista skal vedtas av medlemsmøtet i lokallaget.
5. Lokallagets styremøter, se § 16 Lokallagets og fylkeslagets styremøter
6. Lokallagets protokoller, se § 16 Lokallagets og fylkeslagets protokoller
7. Lokallagets rapporteringer og meldinger:
 - a. Innen 15.01 hvert år sender lokallaget ajourført og revisorgodkjent medlemsliste pr 31.12 foregående år til medlemsansvarlig i fylkesstyret og Sentralstyret.

- b. Innen 01.02 innbetaler lokallaget den fastsatte kontingenten pr medlem til Sentralstyrets kasserer.
 - c. Ved mottak av statlig stemmetilskudd, skal lokallaget innbetale 10% av summen til Sentralstyrets kasserer, innen 2 uker etter mottak.
 - d. Innen 15.02 skal lokallaget ha kontrollert og rettet opp alle opplysninger i Enhetsregisteret.
 - e. Innen 15.02 skal lokallaget sende årsmøteprotokollen til fylkesstyret og Sentralstyret.
 - f. Rapportering til SSB og partiregisteret er lokallagets ansvar. Fylkesstyret informeres når utført.
8. Lokallagets Arbeidsutvalg
- a. Styret i lokallaget avgjør selv om de vil oppnevne arbeidsutvalg.
 - b. Arbeidsutvalget handler på fullmakt fra styret. De kan i tillegg ta avgjørelser i hastesaker som det vil være vanskelig å få fattet vedtak på grunn av tidsfrister mv.
9. Kommunestyregruppen
- a. Lokallaget skal sørge for at det blir et best mulig samarbeid mellom lokallaget og partiets representanter i kommunestyret samt medlemmer i kommunale utvalg, styrer og råd.
 - b. Kommunestyregruppen skal velge leder for gruppen. Leder av lokallaget har rett til å delta i gruppens møter med tale-, forslag- og stemmerett. Kommunestyregruppen plikter å varsle lokallaget om gruppens møter.
 - c. Lokallaget skal etter kommunevalg innkalle til fellesmøte med partiets representanter og vararepresentanter i det nye kommunestyret for å konstituere kommunestyregruppen.
 - d. Alle viktige saker som skal til behandling i kommunestyret, formannskap og komiteer/utvalg, skal drøftes i kommunestyregruppen.
 - e. Det skal føres protokoll fra disse møtene, og gruppen skal legge fram årsmelding for lokallagsstyret.
 - f. Vedtak i lokallaget er bindende for kommunestyregruppens medlemmer i alle saker som er av betydning for gjennomføring av partiets program, ved valg og i saker av større økonomiske og/eller sosial betydning.
 - g. Hvis det er tvil om en sak hører inn under denne bestemmelse, avgjør lokallaget spørsmålet. Dersom lokallaget ikke har fattet bindende vedtak i saker som foran nevnt, så er et vedtak i kommunestyregruppen prinsipielt styrende for partiets medlemmer i kommunestyret.
10. Ekstraordinært årsmøte
- a. Ekstraordinært årsmøte skal avholdes hvis Sentralstyret, fylkeslaget eller minst 50% av lokallagets styremedlemmer krever det. Det samme gjelder dersom 40% av lokallagets medlemmer krever det. Krav om ekstraordinært årsmøte skal nedtegnes i en protokoll og er hjemmelsgrunnlag for innkalling til ekstraordinært årsmøte.
 - b. Innkallingsfristen er minst fjorten dager.
 - c. Det ekstraordinære årsmøtet skal bare behandle den/de saken(e) som er angitt i innkallingen til møtet.
 - d. For avvikling av ekstraordinært årsmøte gjelder samme framgangsmåte som angitt i § 16.
 - e. Lokallagets protokoll skal følge samme framgangsmåte som angitt i § 16.2.
11. Generelle bestemmelser
- a. Et lokallag som ikke oppfyller kravene ovenfor og etterlever partiets vedtekter, kan settes under administrasjon av fylkesstyret eller Sentralstyret.
 - b. Et lokallag som ikke har holdt årsmøter og sendt pålagte rapporter til Sentralstyret og/eller fylkesstyret, kan bli avviklet.

- c. Dersom et lokallag blir oppløst, skal protokoller oppbevares i ti år. Bankkonti og andre papirer overtas av fylkeslaget som sørger for en betryggende oppbevaring for et tidsrom på tre år.

§ G Fylkeslagene

1. I hvert fylke bør det være et fylkeslag. Tilsvarende for partiets ungdomslag. Sentralstyret har både det økonomiske og organisatoriske ansvar ved stiftelse av nye fylkeslag.
 - a. Ungdomslagets fylkesstyre består av 5 medlemmer som organiseres med leder, nestleder, kasserer, sekretær, ett styremedlem og 2 varamedlemmer
 - i. Fylkeslagets ungdomslag er en egen juridisk enhet og skal ha et eget organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene
 - ii. Fylkeslaget følger de samme vedtekter som partiets fylkeslag
2. Fylkeslaget består av lokallagene i fylket.
3. Fylkeslagets styre skal bestå av oddetall og ha minst fem medlemmer. Styremedlemmene skal være medlemmer i et lokallag i fylket.
 - a. Ungdomslaget velger en representant med vara av motsatt kjønn, som deltar i partiets fylkesstyre med samme rettigheter som et styremedlem.
4. Fylkeslagets styre velges av årsmøtet, leder, nestleder og kasserer fastsettes av årsmøtet.
5. Et fylkeslag i Pensjonistpartiet er stiftet når følgende kriterier er oppfylt:
 - a. Fylkeslaget har minst to lokallag i fylket. Sentralstyret har både det økonomiske og organisatoriske ansvaret ved stiftelse av nye fylkeslag.
 - b. Det er avholdt stiftelsesmøte.
 - c. Stiftelsesmøtet har valgt interimsstyre på minst tre medlemmer hvorav ett medlem skal være valgt leder.
 - d. Fylkeslaget er godkjent av Sentralstyret.
 - e. Fylkeslaget har fått eget organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene.
 - f. Innen ett år etter stiftelsesdato skal det avholdes årsmøte med valg av ordinært styre for fylkeslaget.
 - g. Et fylkeslag anses for opphørt dersom det ikke i løpet av de to siste årene har avholdt de vedtektsbestemte årsmøter, og har sendt de vedtektsbestemte oppgaver og beretninger til Sentralstyret. Det samme gjelder innbetalinger av pålagte avgifter og kontingenter.
6. Årsmøtet er fylkeslagets øverste organ. Årsmøtets gjennomføring, se § 16 Årsmøte for lokallag og fylkeslag.
7. Fylkeslagets hovedoppgaver:
 - a. Fylkeslagets hovedoppgave er å fremme Pensjonistpartiets syn og politikk i fylket og for lokallagene i fylket.
 - b. Fylkeslaget skal arbeide etter retningslinjene som går fram av partiets vedtekter og program
 - c. Utvikle, inspirere og samordne samarbeidet med lokallagene og fylkestingsgruppen for å nå felles mål
 - d. stifte nye lokallag.
 - e. Informere lokallagene og fylkestingsgruppen om arbeidet i fylkeslag og i sentrale organ.
 - f. Sette opp møteplan og gjennomføre minst fem styremøter pr år.
 - g. Holde seg fortløpende oppdatert når det gjelder medlemstallet i fylket.
 - h. Utarbeide handlingsplan og budsjett for hvert år. Planen skal godkjennes av årsmøtet.
 - i. Forvalte fylkeslagets økonomi på best mulig måte.
 - j. Innkalle til og gjennomføre årsmøtet.

- k. I år med fylkestingsvalg og stortingsvalg sørger styret for at det blir utarbeidet valgprogrammer og at disse vedtas på årsmøtet.
- l. Før valgene som nevnt ovenfor, skal det igangsettes en nominasjonsprosess, se § 17
- 8. Fylkeslagets styremøter, se § 16.6-10 Lokallagets og fylkeslagets styremøter
- 9. Fylkeslagets protokoller, se § 16.11 Lokallagets og fylkeslagets protokoller
- 10. Fylkeslagets rapporteringer og meldinger
 - a. Fylkesstyret skal utarbeide situasjonsrapport (på fastsattskjema) til alle møter i Landsstyret.
 - b. Fylkesstyret skal innbetale fastsatt medlemskontingent for direkte medlemmer til fylket innen 01.02
 - c. Fylkesstyret skal sende 10% av statlig stemmetilskudd til Sentralstyret senest to uker etter at tilskuddene er mottatt.
 - d. Innen 15.03 skal fylkesstyret ha kontrollert og rettet opp alle opplysninger i Enhetsregisteret.
 - e. Innen 15.03 skal fylkesstyret sende årsmøteprotokollen til Sentralstyret.
 - f. Rapporteringer til SSB og partiregisteret skal skje i henhold til de fristene som blir satt av det organet som fastsettes av staten. Fylkesstyret samarbeider med partiets hovedkasserer om dette. Fylkesstyret informerer sentralstyrets kasserer når utført.
 - g. Utarbeide og sende inn pålagte rapporter til Sentralstyret og offentlige organ.
 - h. Informere lokallagene, regionavdelingene og fylkestingsgruppen om arbeidet i fylkeslaget og i sentrale organer.
- 11. Fylkeslagets Arbeidsutvalg

Styret i fylkeslaget avgjør selv om de vil oppnevne et arbeidsutvalg. Arbeidsutvalg er særlig aktuelt hvis styret har mange medlemmer eller hvis det er opprettet regionutvalg.
- 12. Fylkestingsgruppen
 - a. Fylkeslagets styre skal etter et fylkestingsvalg innkalle til et fellesmøte med partiets representanter i det nye Fylkestinget for å konstituere fylkestingsgruppen. Gruppen består av faste representanter med varamedlemmer. Fellesmøtet utpeker partiets kandidater til komiteer/utvalg og andre styrever og råd. Øvrige valg avgjøres i gruppens møter.
 - b. Leder av fylkeslagets styre har rett til å delta i gruppens møter med tale-, forslags- og stemmerett. Fylkestingsgruppen plikter å varsle fylkeslaget om gruppens møter.
 - c. Alle viktige saker som skal til behandling i fylkesutvalg/forretningsutvalg og fylkesting skal drøftes i fylkestingsgruppen.
 - i. Det skal føres protokoll fra disse møtene, og gruppen skal legge fram årsmelding for fylkeslagsstyret.
 - ii. Vedtak i fylkeslaget er bindende for fylkestingsgruppens medlemmer i alle saker som er av betydning for gjennomføring av partiets program, ved valg og i saker av større økonomisk og/eller sosial betydning.
 - iii. Hvis det er tvil om en sak hører inn under denne bestemmelsen, avgjør fylkeslaget spørsmålet. Dersom fylkeslaget ikke har fattet bindende vedtak i saker som nevnt foran, så er et vedtak i fylkestingsgruppen bindende for partiets medlemmer i fylkestinget.
 - d. Fylkestingsgruppene kan ha eget organisasjonsnummer
- 13. Ekstraordinært årsmøte
 - a. Ekstraordinært årsmøte skal avholdes hvis Landsstyret, Sentralstyret, fylkeslagets styre eller minst 50% av antall lokallag krever det. Krav om ekstraordinært årsmøte skal være

dokumentert ved protokoller fra de enkelte kommunelag. Oversikt skal gis i innkallingen til ekstraordinært årsmøte.

- b. Innkallingsfristen er minst 14 dager.
 - c. Sammensetningen av ekstraordinært årsmøte er den samme som på siste ordinære årsmøte.
 - d. Det ekstraordinære årsmøtet skal bare behandle den/de saken(e) som er angitt i innkallingen til møtet.
 - e. For avvikling av ekstraordinært årsmøte gjelder samme framgangsmåte som angitt i § 16.
 - f. Fylkeslagets protokoll skal følge samme framgangsmåte som angitt i § 16.11
14. Generelle bestemmelser
- a. Manglende intern rapportering og/eller rapportering til sentrale registre kan gi tap av møterett på kommende møter i Landsstyret og på Landsmøtet. Ved gjentatte forsømmelser kan Sentralstyret vedta å sette fylkeslaget under administrasjon til forholdene er bragt i orden. Sentralstyret skal fatte begrunnet vedtak i saken.
 - b. Reaksjonen bringes til opphør når det som er årsak til vedtaket, er bragt i orden.
 - c. Dersom et fylkeslag blir oppløst, skal protokoller oppbevares i ti år. Bankkonti og andre papirer overtas av Sentralstyret for betryggende oppbevaring for et tidsrom på tre år.

§ 10 Landsstyret

1. Landsstyret er Pensjonistpartiets øvre myndighet mellom Landsmøtene. Landsstyret har ansvar for at partiets arbeid drives i samsvar med partiets vedtekter og Landsmøtets vedtak.
2. Landsstyret består av:
 - a. Sentralstyrets faste medlemmer og fylkeslederne/delegater jf. § 7.4 b
 - b. Stortingsgruppen tiltrer med to representanter med forslags- og stemmerett.
 - c. Dersom sentralstyret har engasjert partisekretær har vedkommende møteplikt og talerett i landsstyret
 - d. Leder kan innkalle saksbehandlere med uttalerett.
 - e. Partileder leder møtene i Landsstyret.
3. Landsstyrets hovedoppgaver er:
 - a. Være Pensjonistpartiets tankesmie for politiske ideer og utspill.
 - b. Vedta partiets budsjett og gjennomføre/vedta en budsjettrevisjon pr år c. Godkjenne Sentralstyrets regnskap. Sentralstyret har ikke stemmerett ved godkjenning av eget regnskap
 - d. Forberede forslag til vedtak til Landsmøtet.
 - e. Ta opp og fatte vedtak i saker som sendes inn fra Sentralstyret og fylkeslagene
 - i. Styret kan fatte gyldige vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede.
 - ii. Det kreves simpelt flertall i alle saker, dersom ikke annet er angitt i vedtektene
 - f. Påse at Sentralstyret og fylkeslagene følger opp program og sentrale vedtak
 - g. Utnevne ad hoc-komiteer og fastsette mandat for komiteenes arbeid.
 - h. Ved frafall av tillitsvalgte i Sentralstyret, og/eller Landsstyret, gis Landsstyret som øvre myndighet mellom Landsmøtene, fullmakt til å konstituere nye tillitsvalgte til neste Landsmøte.
4. Landsstyrets møter
 - a. Ordinære Landsstyremøter holdes to ganger i året, vår og høst. I tillegg kan Sentralstyret innkalle til møte når:
 - i. Sentralstyret finner det nødvendig

- ii. Fylkeslag som samlet representerer minst 40% av fylkeslagene krever det. Krav om ekstraordinært årsmøte skal være dokumentert ved protokoller fra de enkelte fylkeslag. Oversikt skal gis i innkallingen til årsmøte.
 - iii. Tid og sted for møtene fastsettes av Sentralstyret som også har ansvar for forberedelsene og innkalling.
 - iv. Innkallingen til hastemøter skal skje raskt som mulig etter at det er satt fram krav om møte.
- b. Sentralstyret ved partileder sender varsel om møtene to måneder før møtedato. Varselet skal inneholde:
- i. Tid og sted for møtet.
 - ii. Hvilke saker som skal tas opp.
 - iii. Frist for innsending av saker fra styremedlemmer i Landsstyret. Fristen skal vanligvis være tre uker før møtedato.
- c. Innkallingen til møtet skal skje senest to uker før møtedato. Innkallingen skal inneholde:
- i. Tid og sted for møtet.
 - ii. Hvem som er innkalt.
 - iii. Sakspapirer til hver enkelt sak.
 - iv. Innstilling til vedtak.
- d. Saker som skal behandles på hvert møte:
- i. Formalia (godkjenning av sakliste og dagsorden m.m.)
 - ii. Rapport fra leder som gjelder sentralorganisasjonens arbeid og resultater.
 - iii. Rapport fra kasserer som gjelder partiets økonomi.
 - iv. Rapporter fra fylkeslagene som gjelder aktivitet, medlemstall og økonomi.
 - v. Rapporter og saker fra komiteer og utvalg.
 - vi. Saker framlagt av Sentralstyret.
- e. Periodiske saker:
- i. Revidering av budsjett.
 - ii. Behandle regnskap
 - iii. Forslag til revidering av vedtekter.
 - iv. Valg som skal foretas av Landsstyret.
- f. Dersom noen i møtet ber om at andre saker blir tatt opp, skal dette godkjennes med minst 50% flertall
- g. Forslag i møtet skal skje skriftlig.
5. Landsstyrets protokoll
- a. Protokollen er landsstyrets dokumentasjon på de vedtakene styret har fattet og danner grunnlag for videre arbeid i Sentralstyret og underliggende organ. Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen, eller de skal være tilgjengelig digitalt.
 - b. Protokollen skal påføres tid og sted, hvilke saker som er behandlet, hvem som har deltatt på møtet og hvilke vedtak som er gjort.
 - c. Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot.
 - d. Saker kan merkes fortrolig. I protokollen skal disse sakene kun benevnes som B-saker og innholdet anonymiseres. I tillegg skrives B-protokoll som sendes til de som vedtaket omfatter og de som eventuelt skal behandle saken videre. De er da bundet av taushetsplikt. Slike saker skal normalt behandles i ekstraordinært landsstyremøte.
 - e. Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet av partileder, første nestleder samt to av de øvrige møtedeltakerne.

- f. Protokollen sendes møtedeltakerne og andre adressater senest en uke etter møtedato.
 - g. Innsigelser til protokollen må være mottatt av Sentralstyret innen 2 uker etter at protokollen er sendt ut.
6. I kurante saker (enstemmig vedtak i landsstyret) kan Sentralstyret og underliggende organ starte arbeidet etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet. I kontroversielle saker med stort mindretall, skal det avventes til innsigelsesfristen er over før vedtaket følges opp.

§ 11 Kontrollutvalget

1. Kontrollutvalget er et frittstående organ som rapporterer direkte til Landsmøtet, og rapporterer til Landsstyret i mellomår.
 - a. Medlem og varamedlem i Kontrollutvalget kan ikke være medlem i sentralstyret eller være fylkesleder.
 - b. Medlem og varamedlem i Kontrollutvalget er inhabile og må tre ut i saker som omhandler forhold i eget fylke. Evt inhabilitet skal avklares før saken behandles.
2. Kontrollutvalget er partiets kontrollorgan overfor Landsmøtet, Landsstyret, Sentralstyret
3. Kontrollutvalget kan kontrollere fylkeslag, ungdomslaget og etter anmodning gi bistand til lokallag. Eventuelle kontroller skal varsles i god tid i forkant.
4. Kontrollutvalget velges av Landsmøtet og består av fem medlemmer og to varamedlemmer. Første gang velges tre medlemmer for to år og de øvrige for fire år. Deretter velges medlemmer for fire år. Kontrollutvalget konstituerer seg selv i første møte.
5. Kontrollutvalgets mandat:
 - a. Kontrollutvalget er et internt kontrollorgan i Pensjonistpartiet, som gir sin rapport til Landsmøtet, og rapporterer til Landsstyret i mellomår.
 - b. Kontrollutvalgets kontrollfunksjon er hjemlet i og knyttet til vedtektene.
 - c. Kontrollutvalget skal kontrollere at Landsmøtet, Landsstyret og Sentralstyret gjennomfører møter i samsvar med vedtektene og på dette grunnlag fatter lovlige vedtak.
 - d. Kontrollutvalget skal kontrollere styreprotokoll, regnskap og årsberetning
 - e. Kontrollutvalget skriver rapport til Landsmøtet med kopi til Landsstyret. Sentralstyret plikter å sende protokoller fra Landsmøtet, Landsstyret og Sentralstyret til Kontrollutvalget.
 - f. Kontrollutvalget skal på landsmøtet fremføre et sammendrag av utvalgets arbeid i landsmøteperioden.

§ 12 Sentralstyret

1. Sentralstyret er partiets høyeste administrative og representative organ og velges av Landsmøtet.
2. Sentralstyret består av partileder, to nestledere, kasserer, studieleder, sekretær og tre medlemmer og tre varamedlemmer. I tillegg et medlem fra ungdomslagets sentralstyre m/personlig vara av motsatt kjønn med samme rettighet som et styremedlem.
 - a. Dersom partiet tilsetter partisekretær, reduseres sentralstyret med to medlemmer.
 - b. Valgperioden er 2 år, (halve sentralstyret velges for ett år, resten velges for 2 år. Varamedlemmer velges for ett år).
 - c. Første varamedlem har møte- og talerett på alle møter i Sentralstyret.
 - d. Ungdomslagets sentralstyre består av 5 medlemmer som organiseres med leder, nestleder, kasserer, sekretær, ett styremedlem, samt 2 varamedlemmer
3. Ved konstituering skal Sentralstyret velge:
 - a. Medlemsansvarlig som skal bistå lokallagene med medlemsregistrering og rapporteringer

- b. Faddere/kontaktpersoner for fylkeslagene og ungdomslaget
 - c. Komiteer og ad hoc utvalg ved behov. Det utarbeides mandat og budsjett for hver slik komite.
 - d. Sentralstyret kan innenfor vedtatte budsjetttrammer leie inn sekretærkapasitet i begrenset periode for å avlaste ved større arrangementer. Vedtak om å ansette partisekretær må vedtas av landsmøtet etter innstilling fra Landsstyret.
4. Sentralstyret har ansvar for å arbeide etter gjeldende vedtekter og mandat mottatt av Landsstyret, samt sette i verk de vedtakene Landsmøtet og Landsstyret fatter.
5. Sentralstyret kan innenfor vedtatte budsjetttrammer engasjere partisekretær i delstilling og utarbeide instruksforstillingen. Vedtak om å ansette partisekretær ut over 50% stilling må godkjennes av Landsstyret.
6. Sentralstyret er ansvarlig for saksforberedelse til Landsstyret, deriblant budsjett, regnskap, årsberetning og handlingsplan for kommende periode. Plan og budsjett skal godkjennes av Landsstyret i høstmøtet hvert år.
7. Sentralstyrets oppgaver:
- a. Lede partiets daglige virksomhet i perioden og ta avgjørelser i alle saker der det er delegert avgjørelsesmyndighet.
 - b. Fremme partiets politiske syn slik det går fram av programmene.
 - i. Ha et særlig ansvar for å profilere partiet gjennom media.
 - ii. Strukturere samarbeidet med Landsstyret, Sentralstyret, Stortingsgruppen og fylkeslagene, og påse at partiets politiske profil kommer fram på alle nivåer.
 - iii. Fremme partiets syn i møter med offentlige myndigheter og private organisasjoner.
 - c. Være sekretariat for Landsmøtet og Landsstyret med ansvar for å forberede saker til landsmøtet og landsstyret, og oppfølging av dets vedtak.
 - d. Ta initiativ til at Landsstyret drøfter og utvikler organisasjonen og partiets politiske profil.
 - e. Velge faste komiteer:
 - i. Sentralstyret skal innstille navn til fullmaktskomite på landsmøte. Komiteen skal bestå av tre medlemmer, hvorav to fra Sentralstyret og en fra Landsstyret. Fullmaktskomite velges på landsmøte.
 - ii. Komiteen har som oppgave:
 - Forberede neste Landsmøte slik at det kan gjennomføres på en betryggende og tilfredsstillende måte.
 - Kontroll av fullmakter gjøres på landsmøtet.
 - iii. Sentralstyret har ansvar for at komiteen blir konstituert og kommer i arbeid i god tid før neste Landsmøte.
 - f. Sentralstyret innstiller til vedtak ovenfor landsstyret i alle saker som skal behandles på landsmøte. Unntak er årsberetninger og saker fremmet direkte av landsstyret eller landsmøtets faste komiteer
 - g. Forvalte partiets økonomiske midler på en tilfredsstillende måte innenfor de rammene Landsstyret har vedtatt.
 - h. Påse at fylkeslagene og ungdomslaget følger opp partiets vedtekter og program.
 - i. Delta på fylkeslagenes styremøter det er ønsket eller behov for det.
 - j. Skolere fylkeslagenes tillitsvalgte i regelverket og i bruk av digitale medier.
 - k. Sentralstyret kan kreve at et fylkeslag som ikke utfører arbeidet tilfredsstillende, misbruker makt eller handler til åpenbar skade for partiet, avholder ekstraordinært årsmøte med sikte på å få forholdene i orden.
 - l. Organisere rådgivende uravstemninger.

8. Sentralstyrets møter
 - a. Ordinære møter holdes inntil seks ganger i året etter vedtatt møteplan.
 - b. Det innkalles til ekstraordinære møter når leder finner det nødvendig, tre styremedlemmer skriftlig krever det, eller 40% av fylkeslagene skriftlig setter fram forslag om det.
 - c. Partileder leder møtene.
 - d. Partileder er ansvarlig for innkalling til møtene.
 - e. Styret kan fatte gyldige vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede. Det kreves simpelt flertall i alle saker om ikke annet er angitt i vedtektene.
9. Varsel og innkalling til møter
 - a. Sentralstyret ved partileder sender varsel om møtene til styrets medlemmer og fylkeslederne 1 ½ måned før møtedato. Varselet skal inneholde:
 - i. Tid og sted for møtet
 - ii. Hvilke saker som skal behandles
 - iii. Frist for innsending av saker fra styremedlemmene og landsstyrets medlemmer. Frist for innsending skal til vanlig være tre uker før møtedato
 - b. Innkalling til møte skal skje senest en uke før møtedato. Innkallingen skal inneholde:
 - i. Tid og sted for møtet
 - ii. Hvem som er innkalt
 - iii. Sakspapirer til hver enkelt sak med innstilling til vedtak
 - c. Saker som skal behandles på hvert møte:
 - i. Formalia (godkjenning av saksliste og dagsorden)
 - ii. Rapporter og saker fra komiteer og utvalg
 - iii. Saker framlagt av Sentralstyret
 - iv. Innsendte saker fra fylkeslagene
 - d. Periodiske saker
 - i. Rapporter fra fylkeslagene (vår). Innstilling til Landsstyret
 - ii. Revidering av budsjett (vår). Innstilling til Landsstyret
 - iii. Forslag til revidering av vedtekter Innstilling til Landsstyret
 - iv. Budsjettforslag (høst). Innstilling til Landsstyret v. Valg som skal foretas av Landsstyret
 - e. Dersom noen i møtet ber om at andre saker blir tatt opp, skal dette godkjennes med minst 50% flertall. Forslag i møtet skal skje skriftlig.
10. Sentralstyrets protokoll
 - a. Protokollen er Sentralstyrets dokumentasjon på de vedtakene styret har fattet og som danner grunnlag for videre arbeid i Sentralstyret, Landsstyret og underliggende organisasjonsledd. Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen eller være tilgjengelig digitalt.
 - b. Protokollen skal påføres tid og sted, hvem som har møtt, hvilke saker som er behandlet og hvilke vedtak som er gjort.
 - c. Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot.
 - d. B-saker merkes fortrolig. Det sendes ut B-protokoll til de som har vært med på å behandle saken og de som er part i saken. I protokollen som sendes ut til andre adressater, angis bare saksnummer og en anonymisert angivelse av hva saken dreier seg om.
 - e. Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet og sendes møtedeltakerne, fylkeslagene, Kontrollutvalget og eventuelt andre aktuelle adressater senest en uke etter møtedato.

- f. Medlemmer av Sentralstyret kan legge inn protokolltilførsler til enkeltsaker. Protokolltilførselen må være skriftlig og leveres møteleder innen møtets slutt og følger utsendingen av protokollen.
- g. I kurante saker (enstemmige vedtak) kan Sentralstyret og underliggende organ begynne å arbeide etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet. I kontroversielle saker med stort mindretall, skal en vente til innsigelsesfristen er over før vedtaket følges opp.
- h. Deltakerne på møtet kan sende innvendinger mot protokollen innen to uker etter at den er sendt ut.
- i. Protokollen, inklusive B-protokoller med saksdokumenter, sendes kontrollutvalget for kontroll.
- j. Protokollen skal godkjennes formelt av styret på første møte etter at den er underskrevet.

§ 13 Sentralstyrets Arbeidsutvalg

1. Sentralstyrets arbeidsutvalg består av partileder og de to nestlederne i Sentralstyret.
2. Arbeidsutvalget skal ta avgjørelser i saker som Sentralstyret har pålagt det å ta avgjørelser i. I tillegg kan utvalget ta avgjørelser i saker som krever så rask behandling at det vil være vanskelig å få sammenkalt hele Sentralstyret. Digitale møter må først vurderes. Avgjørelser rapporteres til Sentralstyret.

§ 14 Landsmøtet

1. Landsmøtet er partiets øverste myndighet.
2. Ordinært Landsmøte avholdes annet hvert år. Landsstyret fastsetter etter innstilling fra Sentralstyret når neste Landsmøte skal avholdes.
3. Sentralstyret fastsetter sted og har ansvar for innkalling.
4. Landsmøtet skal bestå av
 - a. Sentralstyret
 - b. Stortingsrepresentantene
 - c. Lederne i fylkeslagene
 - d. To representanter fra partiets ungdomslag
 - e. En representant pr påbegynt 100 medlemmer fra hvert fylkeslag.
 - f. En representant fra hvert fylkeslag for hver påbegynte 2000 stemme av summen av stemmer ved sist avholdte kommune-, fylkestings- og stortingsvalg.
 - g. Medlemmer i Landsstyret som ikke er valgte eller faste delegater, har møte- og talerett på Landsmøtet.
 - h. Lederne for de landsmøtevalgte komiteene som skal framlegge rapporter for Landsmøtet, innkalles uten stemmerett dersom de ikke er medlemmer av en fylkesdelegasjon.
 - i. Partisekretæren har møteplikt og talerett på Landsmøtet.
 - j. Når det meldes lovlig forfall før møtet starter, kan fylket melde inn valgt vararepresentant. Forfall under Landsmøtet gir ikke rett til å sette inn vararepresentant.
5. Fylkeslagene kan melde på to observatører til Landsmøtet. Påmeldingen må skje samtidig som delegatenes fullmakter oversendes fullmaktskomiteen. Kostnaden betales av fylkeslaget.
6. De valgte delegatene til Landsmøtet skal velges av fylkeslagenes årsmøter etter innstilling fra fylkesstyrene. Fylkesstyrene utsteder fullmakter til valgte delegater og sender dem til fullmaktskomiteen senest fire uker før Landsmøtet tar til.
7. Forslag som ønskes behandlet på Landsmøtet, må sendes Sentralstyret minst tre måneder før Landsmøtet tar til.
8. Sentralstyret, Landsstyret og fylkeslagenes årsmøter kan fremme saker for Landsmøtet.

9. Lokallag som ønsker å få opp saker, må fremme disse overfor fylkeslagets årsmøte.
10. Etter forslag fra Landsstyret vedtar Landsmøtet arbeidsordning, saksliste og funksjonærer til ulike oppgaver på Landsmøtet. Tellekorps utnevnes fra ikke valgte delegater.
11. Politiske saker skal behandles fredag ettermiddag, og valg skal gjennomføres lørdag ettermiddag.
12. Følgende saker skal behandles av Landsmøtet:
 - a. Fullmakter:
 - i. Representantene utstyres med personlige fullmakter fra den gruppen de representerer
 - ii. Fullmaktene sendes Sentralstyret innen to måneder før Landsmøtedato
 - iii. Fullmaktskomiteen skal godkjenne innsendte fullmakter innen sakspapirene til Landsmøtet sendes ut
 - b. Valg av funksjonærer og komiteer på møtet.
 - c. Årsberetninger fra Landsmøtets faste komiteer og utvalg, herunder sammendrag av kontrollutvalgets arbeid.
 - d. Lederens innledningsforedrag med debatt.
 - e. Politiske saker herunder program (i år med stortingsvalg).
 - f. Overordnet handlingsplan for kommende toårsperiode.
 - g. Innsendte saker og resolusjoner.
 - h. Valg av faste styrer, komiteer og utvalg i perioden
 - i. Sentralstyre
 - ii. Organisasjonsutvalg
 - iii. Valgkomite
 - iv. Komite for æresmedlemskap
13. Innkalling til Landsmøtet
 - a. Sentralstyret ved landsmøtekomiteen har ansvaret for varsling og innkalling til Landsmøte
 - b. Landsmøtekomiteen ved leder skal varsle fylkeslagene om tid og sted for Landsmøtet minst fem måneder før møtedato. Varselet skal inneholde frister for innsending av saker og påmelding av representanter til Landsmøtet.
 - c. Tre måneder før Landsmøte skal det gis opplysninger om samlet utgift pr delegat og frist for innbetaling av avgiften til Sentralstyret. Sentralstyret dekker reise og opphold for sentralstyret, leder Kontrollutvalget og fylkeslederne
 - d. Landsstyret skal innstille i alle saker som fremmes på Landsmøtet. Styret skal ikke innstille i sak «Sentralstyrets årsberetning» og kontrollkomiteens sammendrag.
 - e. Endelig innkalling til Landsmøtet skal sendes digitalt til representantene senest fire uker før møtedato. Valgkomiteens innstilling skal følge saksdokumentene til Landsmøtet. Fylkeslagene har ansvar for trykking av saksdokumentene til de representantene som ønsker det.
14. Dagsorden på Landsmøtet
 - a. Åpning av møtet ved partiets leder og eventuelle lokale representanter.
 - b. Valg av møteleder. Det er utarbeidet egen forretningsorden som gjelder for ordskifte på Lands- møtet og som gjelder for møteleders arbeidsoppgaver
 - c. Redegjørelse ved fullmaktskomiteens leder om antall delegater med godkjente fullmakter.

- d. Godkjenning av innkallingen.
 - e. Godkjenning av dagsorden.
 - f. Godkjenning av forslag fra landsmøtekomiteen på
 - i. Valg av tellekorps
 - ii. Redaksjonskomite på tre medlemmer
 - iii. To protokollførere for møtet
 - iv. To landsmøtedelegater til å underskrive protokollen
 - g. Sentralstyrets og Arbeidsutvalgets årsberetning
 - i. Sentralstyret har ikke stemmerett ved godkjenning av årsberetning
 - h. Årsberetninger fra landsmøtevalgte komiteer og utvalg. Herunder Kontrollutvalget.
 - i. Leders og/eller nestleders innledningsforedrag med debatt.
 - j. Arbeids- og handlingsplan for kommende landsmøteperiode.
 - k. Innkomne saker
 - i. Fra Sentralstyret og Landsstyret
 - ii. Anbefalte resolusjoner fra Landsstyret
 - iii. Situasjonsbestemte resolusjoner fra fylkes- og lokallagene
 - iv. Vedtektsendringer
 - v. Oppdateringer i parti- og handlingsprogram
 - l. Valg av Sentralstyre etter innstilling fra valgkomiteen
 - i. Leder
 - ii. Politiske nestleder
 - iii. Organisatoriske nestleder
 - iv. Kasserer
 - v. Studieleder
 - vi. Sekretær
 - vii. Tre medlemmer og tre varamedlemmer

Merknad: Kan reduseres med to medlemmer, dersom det tilsettes partisekretær, jf. § 12.2 (Valglengde paragraf)
 - m. Andre valg for landsmøteperioden
 - i. Kontrollutvalg på fem medlemmer og to varamedlemmer, ivaretar også ungdomslaget.
 - ii. Statsautorisert revisor, må ikke ha nære relasjoner til noen i sentralstyret og/eller Landsstyret
 - Landsstyret har fullmakt til å skifte revisor og regnskapsfører i landsmøteperioden
 - iii. Komite for æresmedlemskap på tre medlemmer og ett varamedlem, ivaretar også ungdomslaget.
 - n. Valgene på Landsmøtet må, dersom minst en delegat krever det, foretas ved skriftlig avstemming.
 - o. Alle vedtak med unntak for vedtekts forslag, avgjøres ved simpelt flertall. Vedtekts forslag skal ha 2/3 flertall.
15. Valgkomite og arbeidsoppgaver
- a. Partiet velger valgkomite for partiet på Landsmøtet
 - b. Det skal velges
 - i. Leder, to medlemmer og ett varamedlem til valgkomiteen
 - ii. Valgperioden for valgkomiteen er to år

- c. Det er viktig å finne personer i valgkomiteen som over tid har vært med i partiet og som kjenner godt til de lokale og geografiske forhold. I tillegg skal det vektlegges alder og kjønn ved valg av valgkomite.
 - d. Valgkomiteen skal arbeide selvstendig og kun svare ovenfor Landsmøtet.
 - e. Rundt årsskiftet ved valgår skal valgkomiteen sende ut henvendelse til fylkeslagene og be om forslag til kandidater til verv i partiet.
 - f. Valgkomiteen skal finne de beste kandidater til verv i partiet.
 - g. Det forventes at valgkomiteen gjennomfører avklarende samtaler med aktuelle kandidater til vervene.
 - h. Valgkomiteen setter selv opp kandidater som Landsmøtet tar stilling til.
 - i. Kandidater til valgene presenteres på Landsmøte før valgene gjennomføres. j. Når valgkomiteens leder har presentert valgkomiteens innstilling, står møteleder for gjennomføring av valgene.
16. Landsmøtets protokoll
- a. Protokollen er Landsmøtets dokumentasjon på de vedtakene som er fattet og danner grunnlag for videre arbeid i partiet
 - b. Protokollen skal påføres tid og sted, hvilke saker som er behandlet, hvem som har deltatt på møtet og hvilke vedtak som er gjort.
 - c. Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen, eller de skal være tilgjengelig digitalt.
 - d. Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot.
 - e. Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet av partileder, politisk nestleder samt to av de øvrige møtedeltakerne.
 - f. Protokollen sendes møtedeltakerne og andre adressater senest en uke etter møtedato.
 - g. Innsigelser til protokollen må være kommet inn til Sentralstyret innen to uker etter at den er sendt ut.
 - h. I kurante saker (enstemmige vedtak) kan Sentralstyret og underliggende organ begynne å arbeide etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet.
I kontroversielle saker med stort mindretall, skal en vente til innsigelsesfristen er over før vedtaket følges opp.

§ 15 Uravstemning

Sentralstyret og/eller Landsstyret kan sende en sak ut til rådgivende uravstemning i saker som gjelder hele partiet. Sentralstyret har fullmakt til å organisere uravstemninger

§ 16 Årsmøte for lokallag og fylkeslag

1. Årsmøtet er lokallagets og fylkeslagets øverste myndighet.
2. Lokallagets årsmøte holdes innen utgangen av januar hvert år.
 - a. Årsmøtet omfatter alle medlemmene i lokallaget, inklusive medlemmer i fylkets ungdomslag som bor i kommunen
 - b. Styret sender ut varsel om årsmøte minst en måned før møtedato. Varselet skal opplyse at saker til årsmøtet må være innsendt fjorten dager før møtedato.
 - c. Innkalling til årsmøte sendes en uke før møtedato, og skal angi
 - i. Tid og sted for møtet
 - ii. Sakliste til møtet
 - iii. Innkallingen sendes enten digitalt eller pr post

3. Fylkeslagets årsmøte holdes innen utgangen av februar hvert år. Fylkesstyret kan søke Sentralstyret om utsettelse i maksimum fjorten dager.
 - a. Årsmøtet består av:
 - i. Fylkesstyret
 - ii. Ledere fra hvert av de godkjente lokallagene
 - iii. Lederen for fylkets ungdomslag
 - iv. En representant for hver påbegynt 1 000 stemmer ved siste fylkestings- og kommunevalg
 - v. En representant for hver påbegynt 50 betalende medlemmer pr 31.12 foregående år
 - vi. Fylkestingsrepresentantene
 - vii. Sentralstyrerepresentanter fra fylket innkalles uten stemmerett så sant de ikke er medlemmer av fylkesstyret
 - viii. Stortingsrepresentantene fra fylket innkalles uten stemmerett
 - b. Styret sender ut varsel om årsmøte minst 1 ½ måned før møtedato. Varselet skal inneholde
 - i. Tid og sted for møtet
 - ii. Antall delegater lokallaget har krav på til møtet
 - iii. Foreløpig saksliste
 - iv. Frist for å sende inn saker og/eller resolusjonsforslag
 - c. Innkallingen til årsmøte sendes minst en uke før møtedato til lokallagenes ledere, og skal angi
 - i. Tid og sted for møtet
 - ii. Saksliste med sakspapirer
 - iii. Innkallingen sendes enten digitalt eller pr post, og skal gjøres tilgjengelig på fylkeslagets hjemmeside
4. Sakslisten for årsmøtet skal inneholde
 - a. Åpning ved leder
 - b. Valg av møteleder
 - c. Valg av protokollførere
 - d. Valg av minst to representanter til å underskrive protokollen sammen med leder
 - e. Valg av tellekorps/fullmaktskomite
 - f. Godkjenning av innkallingen
 - g. Godkjenning av dagsorden
 - h. Godkjenning av delegatenes fullmakter
 - i. Innledning til politisk debatt ved leder og/eller nestleder(e)
 - j. Årsberetning (fylkesstyret har ikke stemmerett)
 - k. Handlingsplan og politisk program
 - l. Regnskap med revisjonsberetning (fylkesstyret har ikke stemmerett)
 - m. Innkomne forslag fra medlemmer og styret
 - n. Budsjett og fastsettelse av kontingent utover landsmøtevedtatte minstekontingent
 - o. Valg
5. Valg på årsmøtet
 - a. Årsmøtet skal etter innstilling fra valgkomiteen velge
 - i. Leder, nestleder(e), kasserer, sekretær, og det antall styremedlemmer og varamedlemmer som står på valg 2
 - ii. Valgene til styret gjelder for to år. Første gang velges halvparten av styremedlemmene for ett år
 - iii. Varamedlemmer velges for ett år

- iv. Styret avgjør selv ved konstituering hvilke oppgaver styremedlemmene skal ha
 - b. Andre valg
 - i. Fadder til fylkets ungdomslag
 - ii. Revisor. Som revisor kan årsmøtet velge regnskapskyndig medlem fra eget fylkeslag/lokallag. Habilitet skal avklares.
 - iii. Valgkomite. Leder for komiteen samt to medlemmer
 - iv. Nominasjonskomite. Leder for komiteen samt to medlemmer
 - v. Programkomite
 - Fylkeslag: Minimum ett styremedlem samt to medlemmer
 - Lokallag: To styremedlemmer og ett annet medlem
 - iv. Delegater
 - Fylkeslagets delegater til Landsmøtet i henhold til beregnet antall
 - Lokallaget mottar i november/desember melding fra fylkesstyret om antall delegater til fylkeslagets årsmøte
 - c. Årsmøtet kan etter forslag fra styret velge studieleder (i årene etter valg)
 - d. Valgene på årsmøtet må dersom styret eller minst ett medlem krever det, foretas ved skriftlig avstemning
 - e. Alle vedtak med unntak for vedtekts forslag avgjøres ved simpelt flertall, vedtekts forslag skal ha 2/3 flertall
6. Lokallagets og fylkeslagets styremøter
- a. Leder i henholdsvis lokallag og fylkeslag skal innkalle til styremøte samt lede møtene.
 - b. Det skal utarbeides møteplan for kommende år som skal vedtas av styrene.
 - i. Lokallaget: minst fem møter pr år
 - ii. Fylkeslaget: minst fire møter pr år
 - c. Det kan ellers innkalles til styremøte når:
 - Lokallaget:
 - i. Leder finner det nødvendig
 - ii. To styremedlemmer krever det
 - iii. Steds- eller bydelsutvalgene ber om det
 - iv. Fylkeslag og/eller sentralorganisasjonen ber om det
 - Fylkeslaget;
 - i. Leder finner det nødvendig
 - ii. Tre styremedlemmer krever det
 - iii. Sentralorganisasjonen ber om det
7. Innkalling til styremøtene skal være skriftlige, og skal:
- a. Angi tid og sted for møtene
 - b. Hvilke saker som skal behandles på møtet
 - c. Hvis noen i møtet ber om at andre saker blir tatt opp, skal dette godkjennes med minst 50% flertall
8. Utsending av innkalling
- a. Lokallaget
 - i. Sendes styremedlemmene og fylkesstyret minst en uke før møtedato
 - ii. Fylkeslaget kan kreve å være representert med talerett på styremøtene i lokallaget
 - b. Fylkeslaget
 - i. Varsling med foreløpig saksliste sendes innen fjorten dager før styremøte til:
 - Styremedlemmer og første vara (har kun tale og forslagsrett, med mindre vedkommende erstatter et styremedlem som har meldt forfall)

- Fylkespartiets ungdomslag
 - Fylkestingsgruppen
 - Lokallagene
- ii. Innkalling med endelig saksliste sendes minst en uke før møtedato til:
- Styremedlemmene
 - Fylkespartiets ungdomslag
 - Fylkestingsgruppe
 - Lokallagene
 - Sentralstyret Sentral styret kan kreve å være representert med talerett på styremøtene i fylkeslaget
9. Lokallagets og fylkeslagets styre kan fatte gyldige vedtak når minst halvparten av medlemmene er til stede.
10. Det kreves simpelt flertall i alle saker hvis ikke annet er angitt i vedtektene.
11. Lokallagets og fylkeslagets protokoller etter styremøte
- a. Protokollen er styrets dokumentasjon på de vedtakene styret har fattet og danner grunnlag for videre arbeid i lokallagets og fylkeslagets styre og/eller avdelingene. Der det er nødvendig for forståelsen av vedtakene, skal sakspapirene følge protokollen eller være tilgjengelig digitalt.
 - b. Protokollen skal påføres tid og sted, hvem som har deltatt på møtet, hvilke saker som er behandlet og hvilke vedtak som er gjort.
 - c. Hver sak skal ha eget saksnummer og vedtaket skal vise hvor mange som har stemt for og imot.
 - d. Protokollen skal til vanlig underskrives i møtet. Protokolltilførsler leveres skriftlig før møtets slutt og skal følge protokollen.
 - e. Senest en uke etter møtedato skal protokollen sendes til:

Lokallaget:

- i. Styret og eventuelle varamedlemmer i møtet. Hvis protokollen ikke sendes ut til medlemmene, bør styret jevnlig sende ut informasjonsskriv som oppsummerer styrets arbeid i en angitt periode.
- ii. Fylkeslagets styre

Fylkeslaget:

- i. Møtedeltakerne
 - ii. Sentralstyret
 - iii. Eventuelt andre adressater
- f. Styremedlemmer som har innsigelser mot protokollen, må sende disse innen en uke etter utsendelsesdato.
 - g. Styret kan begynne å arbeide etter vedtak i protokollen straks den er underskrevet.
 - h. Protokollen skal formelt godkjennes av styret på første møte etter at den er underskrevet.
 - i. B-saker merkes fortrolig. Det sendes ut protokoll kun til de som har vært med på å behandle saken, samt Kontrollutvalget. I protokollen som sendes ut til andre adressater, angis bare saksnummer og en anonymisert angivelse av hva saken dreier seg om

§ 17 Nominasjonsarbeidet i lokal- og fylkeslag

1. Nominasjonskomiteen velges av årsmøtet eller av styret med fullmakt fra årsmøtet.
2. Valg av utsendinger til fylkeslagets nominasjonsmøte skal foretas på lokallagets årsmøte, eller annen enhet som har lokalt eller regionalt ansvar. Pensjonistpartiets ungdomslag velger 3 medlemmer til nominasjonsmøte

3. Antall utsendinger beregnes slik:
 - a. Pensjonistpartiets ungdomslag tre utsendinger
 - b. Hvert lokallag i fylket kan møte med tre utsendinger til nominasjonsmøte
 - c. I tillegg får hvert lokallag (inklusive fylkespartiets ungdomslag) en utsending ekstra pr påbegynt 50 medlemmer
4. Frist for innkalling til nominasjonsmøtet er to uker for lokallag og tre uker for fylkeslag.
 - a. Frist for å avholde nominasjonsmøte er 1. mars valgåret.
 - b. Nominasjonsarbeidet i fylkeslagene må legges opp slik at partiet oppnår stor interesse om utvelgelsen av stortingskandidatene. Det skal også nomineres kandidater fra partiets ungdomslag, disse rangerer selv rekkefølgen av sine kandidater.
5. Valglista skal inneholde et antall kandidatnavn som tilsvarer det antall representanter som kreves fra valgdistriktet.

§ 18 Iverksettelse

Valgene foretatt i 2024 gjelder frem til neste landsmøte uavhengig av teksten i § 12.2.a - dette fordi valgene ble foretatt før vedtektene ble endret. Vedtektene for ungdomslaget skal evalueres på neste landsmøte

Vedtektene trer i kraft på publiseringsdatoen på hjemmesiden.